

Fornleifaskráning í Breiðuvík, Múlaþingi

Indriði Skarphéðinsson & Rannveig Þórhallsdóttir

2024

Forsíðumynd: Loftmynd af minjum á gamla bæjarstæðinu á Bringum.

© Indriði Skarphéðinsson, Rannveig Þórhallsdóttir
Unnið fyrir Ferðafélag Fljótsdalshéraðs
Janúar 2024

Efnisyfirlit

ABSTRACT	5
INNGANGUR.....	5
SKRÁNINGARSVÆÐIÐ.....	5
FORNLEIFASKRÁNINGIN	6
BREIÐUVÍK.....	7
STÓRA-BREIÐUVÍK/BREIÐUVÍK	7
MINJAR Á STÓRANESI OG VIÐ SKIPAVOG	9
MINJAR Á STEINSFJÖRUBAKKA, LÆKJARBÁS, RÉTTARGRUNÐ OG VIÐ KRÓK	11
LITLA-BREIÐUVÍK/LITLAVÍK	12
MINJAR VIÐ BRINGUR OG Á BRINGUHORNÍ.....	13
NIÐURSTAÐA	15
FORNLEIFASKRÁ	16
MINJAR Á STÓRANESI OG VIÐ SVÍNAVÍK.....	16
[3172-001] Tóft.....	16
[3172-002] Tóft.....	16
[3172-003] Tóft.....	17
[3172-004] Garðlag.....	18
[3172-005] Tóft Skálabarð	18
[3172-006] Örnefni Skipavogur	19
[3172-007] Örnefni Kaplaskarð.....	19
MINJAR Á STEINSFJÖRUBAKKA OG VIÐ KRÓK.....	20
[3172-008] Garðlag.....	20
[3172-009] Hleðsla Hjallur.....	21
[3172-010] Stekkur	22
[3172-011] Tóft Bæjarhús	23
[3172-012] Tóft Naust	24
[3172-013] Tóft Fjárhús.....	24
[3172-014] Hleðsla Fjarrétt.....	26
MINJAR Á BRINGUM OG BRINGUHORNÍ.....	27
[3172-015] Hóll Bæjarstæði.....	27
[3172-016] Garðlag Aðhald	28
[3172-017] Túngarður.....	28
[3172-018] Hóll Útihús	29
[3172-019] Þúst.....	30

<i>[3172-020]</i>	<i>Tófti Móstæði.....</i>	<i>31</i>
<i>[3172-021]</i>	<i>Tófti Móstæði.....</i>	<i>31</i>
<i>[3172-022]</i>	<i>Tófti Móstæði.....</i>	<i>31</i>
<i>[3172-023]</i>	<i>Niðurgröfjur Mógrafir.....</i>	<i>31</i>
HEIMILDASKRÁ:		33
TAFLA YFIR SKRÁÐAR MINJAR:		34
MINJAKORT AF MINJUM Í BREIÐUVÍK.....		35

Abstract

An archaeological survey was carried out by Sagnabrunnur ehf. as a part of a project focused on the excavation of a possible heathen grave close to a cabin owned by the Touring company of Fljótsdalshérað (Ferðafélag Fljótsdalshéraðs) in Breiðuvík. The excavation was funded by Fornminjasjóður. The excavation of the possible grave proved that the site was a natural formation and not man-made. This resulted in the remaining funds being used for archaeological surveying in the surrounding area. In total 23 features were registered in the survey. The features that were surveyed shed light on farming- and fishing practices in Breiðuvík in the past. The youngest features registered date to the early 20th century, while others likely date back to the medieval period. The area was abandoned in 1947 and has been left untouched by heavy duty equipment used elsewhere for drainage trenches and field levelling. As a result a diverse and rich cultural landscape is clearly visible in the area.

Inngangur

Vonir standa til að fornleifaskráning í Breiðuvík sé fyrsti hluti samstarfsverkefnis Ferðafélags Fljótsdalshéraðs og Sagnabrunns ehf., þ.e.a.s. ef áframhaldandi styrkveiting fæst í verkefnið. Styrkur var veittur úr Fornminjasjóði til uppgrftar á meintu kumli á Sveinsholti stutt austan við skála Ferðafélagsins í Breiðuvík. Var sá fyrirvari hafður á að ef engar mannvistarleifar kæmu í ljós við uppgröftinn skyldi nota rest styrkuppþæðarinnar til skráningar fornleifa í Breiðuvík.

Í lok ágúst sl. voru minjar kannaðar við skála Ferðafélagsins í Breiðuvík (Indriði Skarphéðinsson & Rannveig Þórhallsdóttir, 2024). Ekki leyndist kuml í hólnum né komu aðrar mannvistarleifar í ljós við uppgröft. Er hér um að ræða náttúrulega hólmyndun. Var uppgraftarsvæðinu því lokað og var hafist handa við fornleifaskráningu á svæðinu samkvæmt samkomulagi. Fékk fornleifaskráningin verkefnanúmerið 3172 hjá Minjastofnun Íslands.

Skráningarsvæðið

Byggð í Breiðuvík lagðist af um miðbik 20. aldarinnar og komu aldrei stórvirkar vinnuvélar til sögunnar í vikinni. Þetta gerir það að verkum að tiltölulega óraskað minjalandslag er að finna þar. Ljóst var að ekki var möguleiki á að ljúka við heildarskráningu á öllum minjum í Breiðuvík að svo stöddu. Úr varð að skráðar voru minjar næst ströndinni út með vikinni norðanmegin ásamt minjasvæði við Bringuhorn og Bringur.

Fornleifaskráningin

Fornleifaskráning hefur ekki áður farið fram í Breiðuvík að undanskilinni svæðisskráningu Fornleifastofnunar Íslands (Orri Vésteinsson & Sædís Gunnarsdóttir, 1999). Vettvangsvinna fór fram helgina 8.-10. september 2023. Veður var sæmilegt miðað við árstíma en skráningamaður þurfti þó frá að hverfa nokkuð fyrr en áætlað var sökum versnandi færðar á Gagnheiðinni. Var helgin nýtt í skráningu minja ásamt lokun uppgraftarsvæðisins sem hafði verið opnað í lok ágúst sama ár. Skráðar voru minjar næst ströndinni við svokallaðan Krók, sem stendur við norðurenda sandfjörunnar í víkinni. Þaðan lá leið skráningarmanns yfir í Svínavík um Kaplaskarð og út á Stóranes. Því næst beindust augu skráningarmanns að minjum við Bringuhorn og Bringur.

Í heildina voru skráðar 23 fornleifar, 14 með ströndinni norðanmegin í víkinni og 9 við Bringuhorn. Við skráninguna var farið eftir stöðlum Minjastofnunar um skráningu fornleifa og voru fornleifarnar skráðar með verkefnanúmer rannsóknarinnar og eftir því einkennandi hlaupandi númeri t.d. 3172-001.

Mynd 1. Yfirlitskort yfir allar skráðar minjar í Breiðuvík.

Breiðuvík

Milli Borgarfjarðar og Loðmundarfjarðar er svæði sem er í almennu tali kallað Víkur. Ströndin milli þessara fjarða er skorin mörgum misstórum víkum, af þeim eru Breiðuvík og Húsavík mestar og er þar töluvert meira undirlendi en í minni víkunum. Breiðuvík liggur í miðju Víknasvæðisins og um hana miðja skiptast kirkjusóknir Desjamýrar og Húsavíkur. Tvær jarðir eru í Breiðuvík, formlega nefndar Stóra-Breiðuvík og Litla-Breiðuvík í skjölum en almennt kallaðar Breiðuvík og Litlavík. Litlavík stendur sunnanmegin í vikinni og tilheyrir Húsavíkursókn en Breiðuvík norðanmegin í vikinni og tilheyrir Desjamýrarsókn (Ármann Halldórsson, 1975, Hjörleifur Guttormsson, 2008). Víkurá (einnig nefnd Stórá) rennur úr Gæsavötnum á Víknaheiði innst í vikinni og liðast um hana miðja áleiðis til sjávar og skiptir að mestu löndum jarðanna tveggja. Saga byggðar í Breiðuvík nær allt aftur til landnámsmannsins Þórðar Línu en hann er talinn hafa numið land vikinni og reist sér þar bú. Synir hans Sveinungi og Gunnsteinn bjuggu svo á Bakka og Desjarmýri í Borgarfirði. Breiðuvík kemur lítillega við sögu í Gunnars þætti Þiðrandabanda (Ármann Halldórsson, 1975). Talið er að byggð hafi svo að mestu haldist óslitin í Breiðuvík allt til ársins 1947 þegar Stóra-Breiðuvík fór í eyði, tveimur árum á eftir Litluvík (Hjörleifur Guttormsson, 2008). Síðan hefur ekki verið búið í Breiðuvík og er nú öll byggð að mestu leyt í eyði á milli Borgarfjarðar og Seyðisfjarðar. Vegna þess hve snemma Víknasvæðið fór í eyði hefur því lítið verið raskað af stórvirkum vinnuvélum nútímans sem sett hafa svip sinn á flestar sveitir landsins. Sökum þess er þar að finna óspilltar minjar sem gefa glöggar vísbendingar um búskaparhætti fyrri alda (Hjörleifur Guttormsson, 2008). Svæðið hefur öðlast nýjan tilgang og er nú orðið vinsæll áfangastaður ferðamanna, en merktar gönguleiðir liggja um svæðið allt frá Seyðisfirði til Borgarfjarðar. Hefur Ferðafélag Fljótsdalshéraðs í samstarfi við Ferðamálahóp Borgarfjarðar eystri haft umsjón með landvörslu á svæðinu á háannatíma síðan 2018. Ferðafélagið rekur þrjá skála á svæðinu, í Loðmundarfirði, Húsavík og Breiðuvík. Var skálinn í Breiðuvík reistur á svonefndu Sveinsholti árið 1998.

Stóra-Breiðuvík/Breiðuvík

Jörðin er í opinberum skjölum kölluð Stóra-Breiðuvík en almennt kölluð Breiðuvík. Eins og áður segir er landnámsmaðurinn Þórir Lína talinn hafa numið land og reist bú í Breiðuvík, líklega hefur verið búið á jörðinni alla tíð. Bænhús var í Breiðuvík fyrr á tímum. Í Jarðatali Johnsen frá 1847 er jörðin skráð sem eign Klyppstaðakirkju og metin 12 hundruð að dýrleika. Árið 1760 og fyrr er jörðin talin til bænda eignar en tilheyrir Klyppstaðabrauði árið 1804.

Árið 1918 er Breiðuvík aftur komin í bændaeigu og verður það þangað til hún fór í eyði 1947 (J. Johnsen, 1847, Ármann Halldórsson, 1975). Um Breiðuvík segir í Sýslu og Sóknarlýsingum að þar séu góð tún og engi, nokkur útbeit og reki en illnotanleg lending (Finnur N. Karlsson, Indriði Gíslason & Páll Pálsson, 2000). Lengi var tvíbýlt í Breiðuvík og stóðu bæirnir saman neðst í brekku ofan við votlenda mýrarflöt niður við Víkurá. Norður af bæjunum hækkar landið smátt og smátt upp að Kjólsvíkurskarði þaðan sem leið liggur niður í Kjólsvík. Töluverðar tóftir standa á víð og dreif neðst í brekkunni í nágrenni bæjanna og Gvendarbrunnur í túnjaðri. Nokkuð innan við bæina er mikill rústarhóll undir svonefndum Skipahrygg sem nefndur er Fornibær, en ekki er vitað um sögur sem eru tengdar honum (Orri Vésteinsson, & Sædís Gunnarsdóttir, 1999). Sjósókn var stunduð frá Breiðuvík og voru nokkrar lendingar, Krókur og Steinsfjara voru mest notaðar, þær voru staðsettar styst frá bænum. Utar er örnefnið Skipavogur. Minjar við voginn og utar á Stóranesi bera vott um sjósókn þaðan frá fyrri tíð. Í búskaparannál Breiðuvíkur er beutiland sagt ágætt, heyskapur langsóttur og engjavegur ógreiðfær en mótaka góð. Sæmilegur reki og fjörubeit góð en langsótt. Stutt er á miðin en lending ekki góð. (Ármann Halldórsson, 1975).

Minjar á Stóranesi og við Skipavog.

Mynd 2. Kortamynd af skráðum minjum við Skipavog merkt með hvítum punkti og á Stóranesi í hægra, neðra horni myndarinnar.

Lítill og brött vík gengur inn í landið frá strandlínunni norðanmegin í Breiðuvík. Víkin kallast Svínavík og afmarkast af Grenmósröðum að innan og Flugabrúnum að utan (Örnefnaskrá Breiðuvíkur). Mikil grjóturð er í víkinni og undirlendi nánast ekkert. Austanmegin, yst í víkinni við svokallað Skálabarð er tóft [3172-005], þar neðan við gengur inn vogur, nefndur Skipavogur [3172-025], þar sem talin er vera gömul landing. Þar utar stendur Stóranes. Stóranes er klofið af kverk sem gengur inn í nesið. Á Stóranesi standa þrjár tóftir ásamt stuttum garði sem þverar tanga innan við kverkina sem gengur inn í nesið. Tóftirnar þrjár standa nokkurn veginn í röð frá norðaustri til suðvesturs og standa mishátt í landinu, sem lækkar frá norðaustri til suðvesturs. Illfært er á Stóranes en leiðin liggur um brattar skriður frá Skálabarði að nesinu undir Stóraneshnaus.

Mynd 3. Kortamynd af minjum á Stóranesi.

Í landi Breiðuvíkur er töluvert af óspilltum minjum og bera margar þeirra merki um að vera frá seinni tíð byggðar á jörðinni. Þetta á þó ekki við minjarnar á Stóranesi og Skálabarði og bera þær glögg vitni um sjósókn frá Breiðuvík fyrr á tímum. Minjarnar á Stóranesi eru að öllum líkindum leifar verbúða sem þar hafa staðið. Frá Breiðuvíkurbænum út á Stóranes eru um 2 km í loftlínu og liggur leiðin um illfæran veg. Þekktar landingar eru við Krók og Steinsfjöru sem liggja nær bænum og nálgast má um greiðfæran veg en er þó landing talin vond þar (Ármann Halldórsson, 1975, Örnefnaskrá Breiðuvíkur). Skipavogur sem liggur við Stóranes veitir gott skjól og hefur landing sennilega verið betri þar. Lítið sem ekkert undirlendi er í Svínavík nema lítill blettur á Skálabarði og hefur því legið næst við að reisa búðir á Stóranesi. Hætt var að nota landinguna við Skipavog í seinni tíð búsetu í Breiðuvík sem bendir til þess að minjarnar séu nokkuð fornar og ekki er útilokað að útgerð frá Stóranesi eigi sér langa sögu.

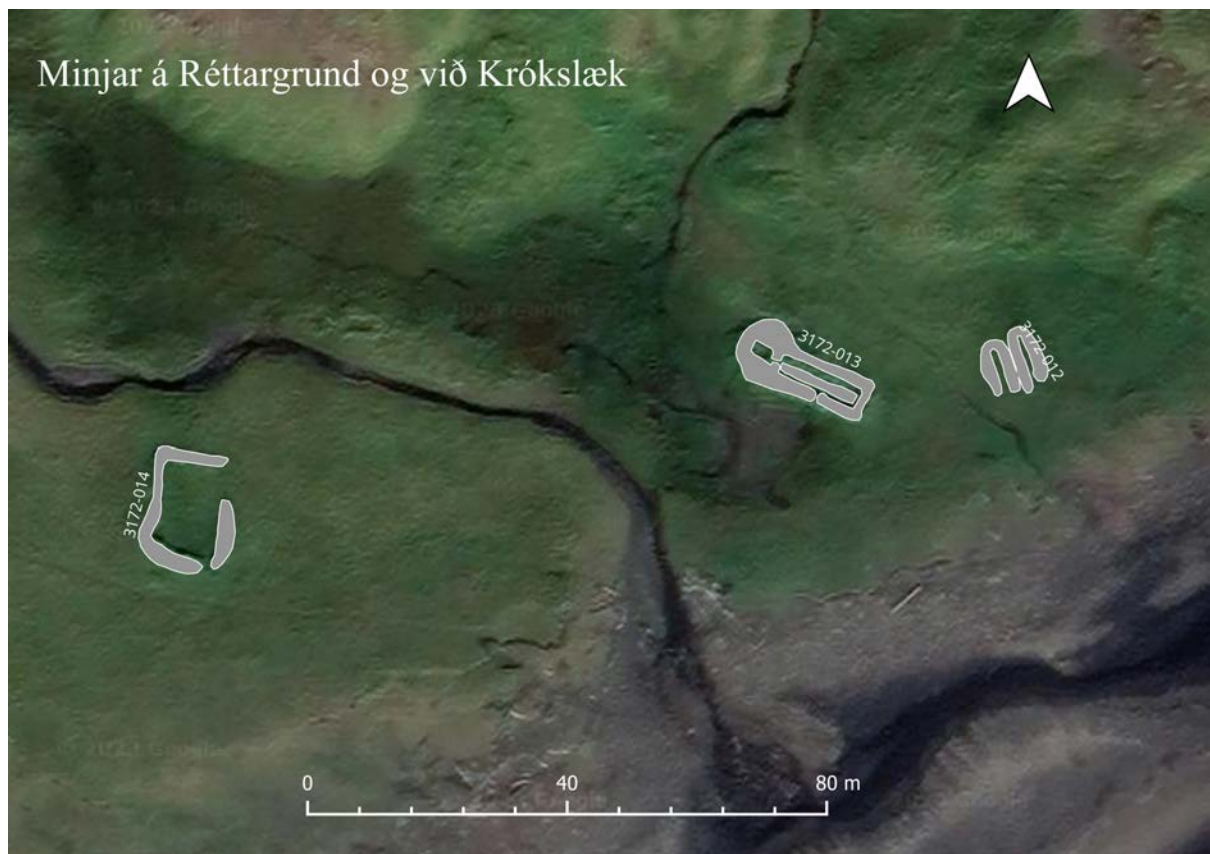
Minjar á Steinsfjörubakka, Lækjarbás, Réttargrund og við Krók

Mynd 4. Kortamynd af minjunum á Steinsfjörubakka við Lækjarbás.

Svæðið liggur við norðurenda Breiðuvíkursands. Er þar svokölluð Réttargrund sem liggur við sandinn, utar tekur svo við Krókur og Steinsfjörubakki utan við norðurmörk Breiðuvíkursands. Krókur og Steinsfjörubakki standa á brún sjávarhamra sem taka við af sandinum, nefndir Krókshlein og stendur við Lækjarbás. Utan við Steinsfjörubakka er Steinsfjara. Þekkt lending er bæði í Steinsfjöru og á Króki (Örnefnaskrá Breiðuvík). Á svæðinu voru skráðar sjö minjar: Garðlag [3172-008], hjallur [3172-009], stekkur [3172-010], bæjarhús [3172-011], naust [3172-012], fjárhús [3172-013] og rétt [3172-014].

Hægt er að tímasetja tvennar þessara minja nokkuð nákvæmlega en samkvæmt örnefnaskrá Breiðuvíkur var búið í bæjarhúsunum frá 1860-1870. Eins er þess getið í skránni að fjárhúsin hafi verið reist í tíð Páls Sveinssonar sem bjó í Breiðuvík 1922-1938. Sennilega er hægt að tímasetja hinar minjarnar sitthvoru megin við aldamótin 1900. Af minjunum á svæðinu ber meint naust ein þess merkis að vera eitthvað eldri, hún er heldur ógreinilegri en hinar minjarnar. Þó getur það stafað af eðli minjanna, það er að segja að naustið hafi upphaflega lágreist og lítið í það lagt.

Mynd 5. Kortamynd af minjunum við Réttargrund og Krókslæk.

Litla-Breiðuvík/Litlavík

Líkt og Stóra-Breiðuvík er Litla-Breiðuvík kölluð því nafni í opinberum skjölum en í almennu tali kölluð Litlavík. Taldar eru líkur á því að snemma hafi Litlavík byggst úr landnámi Breiðuvíkur. Ólíkt Breiðuvík tilheyrir Litlavík Húsavíkursókn og var lengi vel eign Húsavíkurkirkju (Ármann Halldórsson, 1975). Í Jarðatali Johnsen er jörðin metin 6 hundruð að dýrleika og skráð eign Húsavíkurkirkju (J. Johnsen, 1847). Litlavík stendur á flatlendi sunnanmegin í vikinni spölkorn innan við sandinn. Bærinn stendur í túni sléttu af náttúrunnar hendi og innan við bæinn er Litlavíkurblá, slétt og vel gróið votlendi sem nær alla leið að gamla marbakkanum við Bringur. Engjar á Litlavík eru sagðar grasgefnar og hey kjarngott og hollt, beutiland ágætt. Nothæft mótak og torfrista góð, reki sæmilegur og stutt á mið en lending slæm og langt frá bæ. Stutt sunnan við bæinn hækkar landið nokkuð í hjöllum upp í Litlavíkurdal sem liggur undir Sólarfjalli og tindinum Hákarlshaus (Ármann Halldórsson, 1975, Örnefnaskrá Litlavíkur). Á Litlavík land sunnan við Víkurá, sem rennur um Breiðuvík miðja, alla leið inn að Gæsavötnum á Víknaheiði. Til norðurs tekur við Breiðuvíkurjörðin og til suðurs liggur Húsavíkurjörðin. Litlavík fór í eyði árið 1945, tveimur árum fyrr en

Breiðuvík og voru síðustu ábúendur Ólafur Björnsson frá Klúku og Þorbjörg Sveinsdóttir (Ármann Halldórsson, 1975).

Minjar við Bringur og á Bringuhorni.

Mynd 6. Kortamynd af bæjarstæðinu á Bringum.

Bringur heitir þurrt og hálfdeigt gróðurlendi nokkuð innan við bæinn á Litlu-Breiðuvík, innan og ofan við Litluvíkurblá. Þar ofan við blánná rís gamall marbakki þar sem landið hækkar töluvert. Kallast stallurinn þar næst bakkanum Bringur, yst og nyrst á Bringum gengur út landspilda sem kallast Bringuhorn. Á Bringum og Bringuhorni voru í heildina níu minjar sem skipta má í tvo flokka. Annars vegar er um að ræða minjar tengdar mótöku á svæðinu sem standa nær Bringuhorni og hins vegar minjar tengdar gömlu bæjarstæði sem stendur ofar á Bringunum.

Minjasvæðið tengt meinta bæjarstæðinu á Bringum samanstendur af tveim misstórum rústahólum sem standa nokkuð þétt við bogadreginn túngarð og ferhyrnt aðhald stutt frá stærri hólum. Draga má þá ályktun út frá eðli og gerð minjanna að hér sé um að ræða gamalt bæjarstæði og að stærri hóllinn geymi leifar bæjarhúsa og sá minni leifar útihúss. Líkur eru á

Því að túngarðurinn hafi umlukið húsin og heimatúnið. Hann er nú greinanlegur á um 170 m svæði en ekki er óhugsandi að hann hafi upprunalega verið óslitinn umhverfis svæðið og sé því horfinn á stórum hluta. Minjar bæjarstæðisins á Bringunum eru nokkuð merkilegar fyrir þær sakir að engar ritaðar heimildir eru fyrir því að búið hafi verið á öðrum jörðum í vikinni en Breiðuvík og Litlúvík. Leiða má líkur að því að fyrr á tímum hafi bærinn á Litlúvík staðið innar í landinu og minjarnar sem hér um ræðir séu leifar gamla bæjarstæðis Litlúvíkur. Núverandi bæjarstæði Litlúvíkur stendur lágt, ansi nálægt strandlínunni eða um 200 m innan við Breiðuvíkursandinn. Þar innan við bæinn tekur við nokkuð víðfeðmt votlendi nefnt Litlávíkurbíla. Möguleiki er á því að fyrr á tíð hafi núverandi bæjarstæði Litlúvíkur verið blautara og svæðið upp á gamla marbakkanum því hentugra til búsetu. Hægt er að ímynda sér að í gegnum tíðina hafi strandlínan í Breiðuvík færst utar og votlendið hopað sem hefur bætt skilyrði til búsetu nær strandlínunni, eða þar sem bæjarstæðið stóð þegar bærinn fór í eyði.

Mynd 7. Kortamynd af mótöku minjum á Bringum við Bringuhorn.

Horn gengur út úr Bringum til norðurs, kallað Bringuhorn. Framan við hornið, sunnanmeginn, eru töluverðar minjar um mótöku á svæðinu. Þrjár lágar tóftir standa þar stutt sunnan við stórar mógrafir sem þekja um 3700 fermetra svæði. Tóftirnar þrjár bera þess ekki merki að vera leifar húsbygginga og eru að öllum líkindum stæði til móþurrkunar. Víða í

Breiðuvík og Víknasvæðinu öllu má sjá skýr merki mótöku og stærðarinnar mógrafir. Þegar mór var tekinn var honum gjarnan staflað við bakka mógrafanna og fór fyrsta skref þurrkunarinnar fram þar. Síðar var mórinn fluttur heim nærri bænum þar sem næsta skref í þurrkun fór fram (Birna Lárusdóttir, 2012). Mógrafirnar sjálfar eru nokkuð illgreinilegar á vettvangi og orðnar vel grónar en greina mátti umfang þeirra gróflega á loftmyndum.

Niðurstaða

Breiðuvík, ásamt Víkum öllum, mynda heilsteypt minjasvæði sem geymir glögg ummerki um veröld sem var. Sú vélvæðing sem hefur breytt ásýnd landsins í mörgum öðrum sveitum með framræslu og sléttun náði aldrei til Breiðuvíkur. Þetta gerir það að verkum að minjar um búskaparhætti fyrri alda standa að stóru leyti óspillt. Í fornleifaskráningunni nú voru í heildina skráðar 23 minjar sem er aðeins brot af þeim fjölda minja sem skreyta landslag Breiðuvíkur.

Það hefur sýnt sig að fornleifaskráning í eyðibbyggðum líkt og á Víknasvæðinu getur verið þýðingarmikil þegar hún er skoðuð í samhengi við fornleifaskráningu á svæðum sem hafa orðið fyrir raski sem fylgir umsvifum nútímans. Fornleifastofnun Íslands hefur unnið heildarskráningu á fornleifum í Fjörðum sem er eyðibbyggð í Grýtubakkahreppi. Líkt og á Víknasvæðinu fer byggðin í Fjörðum í eyði um miðja 20. öldina og eru svæðin lík fyrir margar sakir. Niðurstaða fornleifaskráningarinnar í Fjörðum sýndi að töluvert fleiri fornleifar voru skráðar á hverri jörð í Fjörðum en á samanburðarsvæði í byggð þegar miðað var við fjölda minja á hvert jarðhundrað. Eins höfðu varðveist minjar sem ekki sjást í miklum mæli í röskuðu landi. Í skýrslu um fornleifaskráninguna í Fjörðum er Víknasvæðið einmitt nefnt meðal þeirra svæða sem brýnt sé að skrá á meðan heimildir um svæðið séu enn til í munnlegri geymd (Kristborg Þórsdóttir, 2021).

Víða á Víknasvæðinu eru þröngar víkur með litlu undirlendi og standa byggðarleifar víða nálægt strandlínunni og er því óneitanlega eitthvað að minjum sem eru í hættu vegna sjávarrofs, þó að ekki hafi verið skráð skýr dæmi þess í þessari fornleifaskráningu. Er því full ástæða til þess að farið sé í frekar skráningu fornleifa á svæðinu svo hægt sé að leggja mat á hættu vegna sjávarrofs. Töluverður fjöldi fólks ferðast um Víknaslóðir ár hvert og myndi frekari fornleifaskráning á svæðinu vera stórt skref í því að varðveita og miðla því heildsteypta menningarlandslagi sem er til staðar á Víknaslóðum.

Fornleifaskrá

Minjar á Stóranesi og við Svínavík

[3172-001] Tóft

Tóft [3172-001] er grasi gróin og stendur hæst og nyrst af tóftunum þremur, undir nokkuð brattri brekku sem stendur yst á nesinu. Eitt rými er á tóftinni og vísar inngangur hennar til suðurs. Austur úr tóftinni gengur stuttur veggþútur, úr miðjum og austurenda veggþútsins ganga tvö lítil veggþrot til suðurs. Úr norðvesturhorni tóftarinnar gengur um 17 m langt og 1.5 m breitt garðlag til suðvesturs. Tóftin liggur austur-vestur og er um 7x6 m að stærð og innra rými hennar um 1.5x2 m að stærð. Eru veggir tóftarinnar nokkuð farnir að síga og eru þeir á bilinu 0.2-0.4 m á hæð en hátt í 2 m breiðir.

Mynd 8. Tóft [3172-002] fyrir miðri mynd. Mynd tekin til vesturs.

[3172-002] Tóft

Tóft [3172-002] stendur í miðri röð tóftanna þriggja á nesinu. Tóftin er grasi gróin, nokkuð hringlaga í laginu með leguna norður-suður. Eitt rými er á tóftinni og snýr inngangur þess til suðurs. Tóftin eru um 9.5x8 m að stærð og er innra rými hennar um 3.5x4 m að stærð. Veggir tóftarinnar eru á bilinu 0.2-0.4 m á hæð en hátt í 2 m breiðir.

Mynd 9. Tóft [3172-02] fyrir miðri mynd. Mynd tekin til vesturs.

[3172-003] Tóft

Mynd 10. Tóft [3172-03] fyrir miðri mynd. Mynd tekin til norðurs.

Tóft [3172-003] er grasi gróin og stendur neðst af tóftunum þremur. Tóftin liggur austur-vestur og er nokkuð ógreinilegri en hinar tvær. Ekki er greinilegt innanrými í tóftinni en op virðist vera á henni til suðurs líkt og á hinum tveimur. Tóftin er 8x5.5 m að stærð og er lögun hennar nokkuð óregluleg. Veggir tóftarinnar eru um 0.2-0.3 m á hæð og hátt í 2 m breiðir.

[3172-004] Garðlag

Mynd 11. Garðlag [3172004] fyrir miðri mynd. Mynd tekin til suðurs.

Stóranes er að hluta til klofið í tvennt, og tveir misstórir tangar ganga út í sjóinn sitt hvoru megin við kverkina. Garðlag [3172-004] þverar minni tangann sem gengur út úr nesinu og stendur fremst á tanganum. Garðurinn er grasi gróinn, um 15 m á lengd og nær frá klettabrún til klettabrúnar á tanganum með leguna austur-vestur. Þetta er nokkuð veglegur garður sem er allt að 3 m á breidd og um 1 m á hæð. Tanginn hefur líklega verið nýttur sem lítill beitarhagi sem auðvelt hefur verið að girða hann af með þverun tangans.

[3172-005] Tóft Skálabarð

Tóftarinnar er getið í örnefnaskrá Breiðuvíkur, þar segir: “*Utan Hvamma heitir Skálabarð. Niður af því gengur vogur inn, sem heitir Skipavogur. Bátar lágu oft þar inni, því að þar er mjög skýlt. Framan í barðinu sér móta fyrir tóft, sem hlaðin hefur verið úr grjóti. Tilgátur eru um, að þarna hafi verið lendingarstaður.*”

Tóftin er skráð í svæðisskráningu FSÍ og fær þar númerið NM-228:012 (Orri Vésteinsson & Sædis Gunnarsdóttir, 1999). Tóftin er vel gróin, um 6x5 m að stærð og inni í henni er eitt rými sem er 3.5x1.5 m að innanmáli. Tóftin liggur vestur-austur og er inngangur á henni til austurs.

Mynd 12. Tóftin á Skálabarði fyrir miðri mynd. Mynd tekin til suðurs.

[3172-006] Örnefni Skipavogur

Skipavogs er getið í örnefnaskrá Breiðuvíkur, þar segir: “*Utan Hvamma heitir Skálabarð. Niður af því gengur vogur inn, sem heitir Skipavogur. Batar lágu oft þar inni, því að þar er mjög skýlt. Framan í barðinu sér móta fyrir tóft, sem hlaðin hefur verið úr grjóti. Tilgátur eru um, að þarna hafi verið landingarstaður.*”

Skipavogur er nokkuð þröngur vogur sem er staðsettur á milli Svínavíkur og Stóranesbáss beint neðan af Skálabarði. Nokkuð brattar skriður liggja niður í veginn en ágætis var er í veginum. Stendur tóft [3172-007] á Skálabarði og er enn vel greinileg.

[3172-007] Örnefni Kaplaskarð

Kaplaskarði bregður fyrir í örnefnaskrá Breiðuvíkur, þar segir: “*Allur yzti hluti Grenmós, raðirnar milli hans og Svínavíkur, nefnist Grenmósraðir. Ofan til á röðunum er lítið skarð, sem liggur að Svínavík. Það heitir Kapalskarð. Um það mun hafa verið farið með hesta, sem gengu í Svínavík.*”

Skarðið kemur niður nokkuð innarlega í botni dalverpisins sem gengur inn úr Svínavík. Nokkuð miklar skriður eru Svínavíkur megin í skarðinu og er nokkuð illfært niður í dalinn.

Skarðið er líklega færasta leiðin niður í Svínavík sé ekki farið strandleiðina sem ekki alltaf er fær.

Minjar á Steinsfjörubakka og við Krók

[3172-008] Garðlag

Mynd 13. Garðlag [3172-008] og hjallur [3172-09]. Myndin tekin til suðurs.

Ofan við Fremrihleina á Steinsfjörubökkum er garðlag með leguna austur-vestur, frá klettabrúninni austanmegin að lækjardragi vestanmegin. Garðlagið er grasi gróið og er um 25 m á lengd, um 1 m á breidd og um 0.7 m á hæð þar sem það stendur hæst. Ekki er alveg ljóst hvaða hlutverki garðlagið þjónaði en það afmarkar ásamt lækjardraginu lítið svæði syðst á Steinsfjörubökkunum. Svokölluð Gjá gengur þar niður úr bökkunum syðst á þeim, um hana má komast strandleiðina út í Svínavík. Nokkuð þétt ofan við garðlagið eru tveir stuttir samsíða veggir sem líklegast eru leifar af hjalli [3172-009].

[3172-009] Hleðsla Hjallur

Mynd 14. Hjallur [3172-009] á Steinsfjörubakka. Mynd tekin til austurs.

Á Steinsfjörubakka, stutt ofan við garðlag [3172-008] eru tveir samsíða veggir um 4 m á lengd, 1 m á breidd og 0.5 m á hæð. Veggirnir eru grasi grónir, liggja austur-vestur og er sá syðri nokkuð greinilegri en sá nyrðri, sem fellur nokkuð inn í landið sem fer hækkandi til norðurs. Greinileg dæld er á milli veggjanna sem er um 2 m breið. Útlit og eðlit minjanna gefa til kynna að hér sé um nokkuð dæmigerðan hjall að ræða. Hjallurinn stendur nokkrum metrum norðan við garðlag [3172-009] sem þverar enda Steinsfjörubakkans.

Mynd 15. Stekkur [3172-010] fyrir miðri mynd. Mynd tekin til austurs.

Á lækjarbakka við læk sem fellur ofan í Lækjarbás, stutt frá Stekkbotnum, stendur nokkuð reisulegur stekkur. Stekkurinn hefur leguna austur-vestur, er um 30 m á lengd og tæpir 10 m á breidd. Stekkurinn er grasi gróinn og skiptist í tvö misstór rými. Minna rýmið er vestanmegin og er um 10 m á lengd og 2.5 m á breidd að innanmáli, í suðaustur horni þess er gengt yfir í hitt rýmið. Stærri rýmið er 15 m á lengd og rúmir 4 m að innanmáli, inngangur er í norðaustur horni þess. Veggir eru stæðilegir og eru hátt í meter á hæð og hátt í 2 m á breidd. Stekkurinn stendur undir lágri brekku og fellur norðurhlið hans að hluta til inn í brekkuna. Utan við innganginn á austurhlið stekksins heldur norðurveggurinn áfram til austurs um 8 m og fellur lengra inn í brekkuna, þar framan við er sléttur grasbali. Líklega hefur lambakróin verið í minna rýminu og rollurnar hafðar í því stærra.

Mynd 16. Tóft [3172-011] þar sem lækurinn er farinn að grafa undan tóftinni. Mynd tekin til suðausturs.

Tóft [3172-011] stendur tæpt á bakka þess lækjar sem fellur niður í Lækjarbás, andspænis stekknunum [3172-010]. Í örnefnaskrá Breiðuvíkur segir: „*Þar utar er Krókur út við sjó... Yzt í Króknum mótar fyrir tóftum. Þar mun hafa verið búið um 1850-60*“, á þessi lýsing líklegast við tóft [3172-011]. Tóftin er grasi gróin, liggur norður-suður og skiptist í þrjú rými.

Sunnanmegin í tóftinni er rými með sér inngang til suðurs ótengt hinum rýmum, það er um 4x1.5 m að innanmáli. Inngangur er svo á tóftinni miðri austanmegin, þar er gegnt inn í stærsta rýmið og úr því norðanmegin er gengt í minna rýmið. Stærsta rýmið er tæpir 6x3 m að innanmáli og minnsta rýmið er 1.5x2 m að innanmáli. Veggghæð tóftarinnar á bilinu 0.4-0.8 og breidd veggja á bilinu 1-2 m .

Er lækurinn sem rennur þétt austan við tóftina eitthvað byrjaður að grafa undan henni og byrjað er að síga undan norðurvegg hennar.

[3172-012] Tóft Naust

Mynd 17. Tóft [3172-012] fyrir miðri mynd. Mynd tekin til suðurs.

Minjarnar eru staðsettar á Króknum, spölkorn utan við Krókslækinn og nokkuð stutt frá flæðarmálinu. Um er að ræða tvær grasi grónar, lágreistar og aflangar tóftir. Liggja þær báðar norður-suður og eru báðar opnar til suðurs. Tóftin austanmegin er örlítið lengri en sú vestari, hún er um 10 m á lengd og 4.5 m á breidd, sú vestari er um 8.7 m á lengd og 5 m á breidd. Veggir tóftanna eru á bilinu 0.2-0.4 m á hæð og um 1.5 m á breidd. Þar sem tóftirnar liggja saman í miðjunni eru nokkuð ógreinileg skil á milli veggja þeirra. Hlutverk tóftanna er ekki skýrt en mögulega eru hér leifar tveggja nausta sem standa þarna stutt frá sjónum, nokkuð sokknar.

[3172-013] Tóft Fjárhús

Tóftar [3172-013] er getið í örnefnaskrá Breiðuvíkur, þar segir: „*Þar utar er Krókur út við sjó. Faðir Daniels og Sigrúnar reisti þar stórt fjárhús, sennilega til að nýta fjörubeit. Rúst er af því.*“. Á hér við heimildarmenn örnefnaskráningarinnar, Daníel og Sigrúnu börn Páls Sveinssonar frá Geitavík er bjó í Stóru Breiðuvík á árunum 1922-38 og hefur fjárhúsið verið reist í hans tíð (Ármann Halldórsson, 1975). Í svæðiskráningu FSÍ er fjárhúsið skráð tvisvar og fær þar númerin NM-228:007 og NM-228:025 (Orri Vésteinsson & Sædís Gunnarsdóttir, 1999). Fjárhústóftin er grasi gróin og liggur nokkurnvegin norður-suður. Gegnt er inn í tóftina sunnanmegin þar sem fjárhúsið sjálft hefur verið og er garði í því miðju. Í vestur enda

tóftarinnar er svo minna rými, að öllum líkindum hlaða sem gegnt er í úr stærra rýminu. Tóftin er í heildina um 21 m á lengd og 10 m á breidd þar sem hún er breiðust. Innanmál hlöðunnar í vesturenda tóftarinnar eru rúmir 2x3 m en innanmál fjárhússins eru 13.5x3.5 m.

Mynd 18. Fjárhústóft [3172-013] fyrir miðri mynd. Mynd tekin til vesturs.

Veggir tóftarinnar eru reisulegir og eru þeir um 1-1.5 m á hæð og 1-3 m á breidd, en breiðastir eru þeir við vestur endann þar sem hlaðan er staðsett.

Mynd 19. Fjárrétt [3172-014], Sólarfjall (h. megin) og Hákarlshaus (v. megin) í bakgrunni. Mynd tekin til suðurs.

Spölkorn vestan við fjárhústóftina [3172-013] stendur fjárrétt, hennar er getið í örnefnaskrá Breiðuvíkur og þar segir: „*Utan undir Holtum er Réttargrund. Á henni er hlaðin fjárrétt.*“ Í svæðiskráningu FSÍ er réttin skráð og fær þar númerið NM-228:024 (Orri Vésteinsson & Sædis Gunnarsdóttir, 1999). Réttin er ferhyrnd, með leguna norður-suður og þannig í laginu að óslitin hleðsla afmarkar norður, suður og vestur hlið hennar en á austurhliðinni er hleðslan aðeins á helmingi hliðarinnar. Lítið skarð er svo á suðaustur horni réttarinnar. Suður- og norður- veggir réttarinnar eru um 10 m langir, vesturveggurinn tæpir 15 m og austurveggurinn tæpir 10 m á lengd.

Veggir réttarinnar eru á bilinu 0.3-0.7 m á hæð og um 1-1.5 m breiðir, nokkuð lóðréttir innan í réttinni en með aflíðandi ytri hliðar. Þeir eru að mestu grasi grónir en að innan má greina í það minnsta þrjár steinaraðir í hleðslunni og eru þær eflaust fleiri.

Minjar á Bringum og Bringuhorni

[3172-015] Hóll Bæjarstæði

Mynd 20. Bæjarhóll [3172-015] gróið svæði á miðri mynd. Mynd tekin á dróna.

Á svonefndum Bringum voru skráðar töluverðar minjar, þar á meðal gróinn rústahóll [3172-015]. Hóllinn er nokkuð hringlaga og um 24 m í þvermál. Suðvestanmegin í hólnum eru greinanlegar tvær dældir sem báðar eru um 4x1.5 m að stærð. Hóllinn nokkuð þýfður og sker sig frá nærumhverfi sínu hvað gróðurfar varðar, en hann er gróinn nokkuð þykku grasi. Hóllinn stendur þétt innan og austan við stórt garðlag [3172-017] sem liggur í boga vestan og sunnan við hólinn. Upp við garðlagið vestanmegin þar sem hóllinn liggur við garðlagið er annar garðlag sem myndar ferhyrnt aðhald [3172-016]. Um 20 m sunnan við rústahólinn er svo annar töluvert minni hóll.

Útlit og gerð minjanna á Bringum gefa sterklega til kynna að um fornt bæjarstæði sé að ræða. Þó eru ekki til heimildir fyrir því að búið hafi verið á öðrum jörðum í Breiðuvík en Litlu- og Stóru-Breiðuvík. Hugsanlega hefur fyrr á tíð verið búið að þremur bæjum í vikinni. Sá möguleiki er líka fyrir hendi að staðsetning bæjanna hafi færst til frá því að vikin var fyrst byggð og gæti Litlavík hafa staðið á Bringum fyrr á tímum.

[3172-016] Garðlag Aðhald

Mynd 21. Séð inn í mitt aðhald [3172-016]. Hvítafall í bakgrunni, mynd tekin til vesturs.

Aðhaldið er ferhyrnt garðlag með leguna austur-vestur sem gengur út frá túngarði [3172-017] til vesturs sem myndar austurhlið þess. Norðurhlið aðhaldsins er um 28 m, vesturhliðin um 26 m, suðurhliðin um 37 m og austurhliðin rúmir 16 m á lengd. Garðlagið er nokkuð sokkið og gróið grasi og lyngi. Vegghæð þess er á bilinu 0.2-0.4 m á hæð og um 1.5 m á breidd. Vesturhlið aðhaldsins afmarkast að einhverju leyti að barði sem þar stendur, garðlagið fellur inn í barðið.

[3172-017] Túngarður

Túngarðurinn er gróinn grasi og lyngi og liggur í boga frá norðri til austurs um 170 m langt svæði. Líkt og garðlagið sem myndar aðhaldið [3172-016] er túngarðurinn nokkuð sokkinn og er vegghæð hans á bilinu 0.2-0.4 m á hæð og um 1.5 m á breidd. Túngarðurinn liggur nokkuð þétt upp við bæjarhólinn [3172-015] og útihúshólinn [3172-018] sem stendur innan hans. Líkur eru á því að túngarðurinn hafi upprunalega afmarkað bæjarstæðið, útihúsið og heimatúnið og legið í hring, er þá stór hluti hans horfinn.

Mynd 22. Sést móta fyrir túngarði [3172-017] fyrir miðri mynd. Sólarfjallið í bakgrunni. Mynd tekin til suðausturs.

[3172-018] Hóll Útihús

Mynd 23. Rústahóll [3172-018] fyrir miðri mynd. Mynd tekin á dróna.

Um 20 m beint suður af bæjarhólnum [3172-015], þétt upp við túngarðinn [3172-017] er lítill og lágur hóll. Hóllinn er nokkuð hringlaga og um 9 m á lengd og 8 m á breidd. Gróðurfar í og við hólinn skilur hann greinilega frá nærumhverfi sínu en hann er gróin þétu grasi. Ekki er greinilegt neitt tóftarlag á hólnum en líklega hefur hér staðið úthús frá bænum sem stóð þar stutt vestan við, erfitt er þó að leggja mat á hvaða hlutverki það hefur þjónað.

[3172-019] Þúst

Mynd 24. Þúst [3172-019]. Mynd tekin til vesturs.

Um 45 m sunnan við austurenda túngarðs [3172-017] stendur hringlaga þúst. Hún er þannig útlítandi að uppblásin dæld er í miðri þústinni með grófri mól. Barmar dældarinnar rísa upp úr landinu og líkjast signum veggjum. Ekki er ljóst hvor um mannanna verk sé að ræða en líkur eru á því að þústin sé náttúruleg og gæti verið leifar lítillar tjarnar sem þornað hefur upp.

Mynd 25. Móstaði [3172-020]-[3172-022] fyrir miðri mynd, fremst á Bringuhorni. Drónamynd, tekin til suðurs.

[3172-020] Tóft Móstæði

Framarlega á Bringuhorni standa þrjár lágar tóftir með leguna austur-vestur nokkuð þétt saman. Tóftirnar eru nokkuð líkar í útliti og standa þær þétt norðan við miklar mógrafir. Tóftirnar þrjár eru líklegast allar reistar til móþurrkunar. Tóft [3172-020] er 8 m á lengdina og um 4.5 m á breiddina, ólíkt hinum tóftunum tveim eru ekki greinilegir veggir á tóftinni heldur myndar hún óslitna bingu.

[3172-021] Tóft Móstæði

Framarlega á Bringuhorni standa þrjár lágar tóftir með leguna austur-vestur nokkuð þétt saman. Tóftirnar eru nokkuð líkar í útliti og standa þær þétt norðan við miklar mógrafir. Tóftirnar þrjár eru líklegast allar reistar til móþurrkunar. Tóft [3172-021] er 8.5 m á lengd og 5.5 m á breiddina, lágir veggir eru á tóftinni sem eru um 1-1.5 m á breidd. Lág bunga rís upp innan í miðri tóftinni.

[3172-022] Tóft Móstæði

Framarlega á Bringuhorni standa þrjár lágar tóftir með leguna austur-vestur nokkuð þétt saman. Tóftirnar eru nokkuð líkar í útliti og standa þær þétt norðan við miklar mógrafir. Tóftirnar þrjár eru líklegast allar reistar til móþurrkunar. Tóft [3172-022] er 6.2 m á lengd og 3.5 á breidd, nokkuð lágir og þykkir veggir eru á tóftinni á bilinu 0.7-1.5 m á breidd. Lág bunga rís upp innan í miðri tóftinni.

[3172-023] Niðurgröftur Mógrafir

Töluverðar mógrafir eru á Bringum framan við Bringuhornið á svæði sem þekur um 3700

fermetra. Stutt norðan við mógrafirnar eru þrjár tóftir [3172-020]-[3172-022] þar sem mórinn hefur líklega verið þurrkaður. Mógrafirnar eru heldur ógreinilegar á vettvangi og sést umfang þeirra ekki almennilega nema úr lofti. Grafirnar eru orðnar nokkuð grunnar og orðnar grasi grónar svo lítið ber á þeim.

Mynd 26. Grónar mógrafir fyrir miðri mynd. Drónamynd tekin til suðurs

Heimildaskrá:

Ágúst Ó. Georgsson. (1990). *Fornleifaskrá*. „Skrá um friðlýstar fornleifar.“
Fornleifanefnd - Þjóðminjasafn Íslands. Reykjavík.

Ármann Halldórsson, (1975). *Sveitir og jarðir í Múlaþingi, II. bindi*,
Búnaðarsamband Austurlands.

Birna Lárusdóttir ritstj. (2012). *Mannvist – Sýnisbók íslenskra fornleifa*.
Bókaútgáfan Opna. Reykjavík.

Finnur N. Karlsson, Indriði Gíslason og Páll Pálsson. (2000). *Múlasýslur. Sýslu- og sóknarlýsingar hins íslenska bókmenntafélags 1839-1874*. Sögufélag. Örnefnastofnun Íslands. Reykjavík.

Indriði Skarphéðinsson & Rannveig Þórhallsdóttir (2023). *Fornleifauppgröftur á Sveinsholti í Breiðuvík*. Sagnabrunnur ehf

J. Johnsen. (1847). *Jarðatal á Íslandi*. Kaupmannahöfn.

Hjörleifur Guttormsson, (2008). *Úthérað ásamt Borgarfirði eystra, Víkum og Loðmundarfirði*. Jón Viðar Sigurðsson ritstj. Ferðafélag Íslands Árbók 2008. Reykjavík.

Kristján Eldjárn. (2016). *Kuml og haugfé úr heiðnum sið á Íslandi*, Þjóðminjasafn Íslands o.fl.

Kristborg Þórsdóttir (ritstjóri) (2021). *Ósnortin eyðibýggð í Fjörðum – Fornleifaskráning*. II. Bindi. Fornleifastofnun Íslands SES. Reykjavík.

Orri Vésteinsson og Sædis Gunnarsdóttir (1999). *Menningarminjar í Borgarfirði eystra – Svæðisskráning*. Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík.

Örnefnaskrá. (1980). Skrá yfir örnefni Breiðavík í Borgarfjarðarhrepp, Örnefnastofnun.

Örnefnaskrá. (1980). Skrá yfir örnefni Litluvík í Borgarfjarðarhrepp, Örnefnastofnun.

Tafla yfir skráðar minjar:

Númer	Sérheiti/Kennileiti	Tegund	Hlutverk	Aldur	Hættumat	Hnit ISNET
3172-001	Stóranes	Tóft	Búðir	870- 1900	Engin hætta	748955 562597
3172-002	Stóranes	Tóft	Búðir	870- 1900	Engin hætta	748931 562585
3172-003	Stóranes	Tóft	Búðir	870- 1900	Engin hætta	748939 562570
3172-004	Stóranes	Garðlag	Garður	870- 1900	Engin hætta	748881 562553
3172-005	Skálabarð	Tóft	Búðir	870- 1900	Engin hætta	748691 562670
3172-006	Skipavogur	Örnefni	Lending	870- 1900	Engin hætta	748709 562585
3172-007	Kaplaskarð	Örnefni	Skarð	870- 1900	Engin hætta	748302 563369
3172-008	Steinsfjörubakki	Garðlag	Garður	1800- 1945	Engin hætta	747957 562411
3172-009	Steinsfjörubakki	Hleðsla	Hjallur	1800- 1945	Engin hætta	747958 562416
3172-010	Krókur	Hleðsla	Stekkur	1800- 1945	Engin hætta	747846 562450
3172-011	Krókur	Tóft	Bæjarhús	1860- 1870	Hætta	747829 562433
3172-012	Krókur	Tóft	Naust	1550- 1900	Engin hætta	747626 562371
3172-013	Krókur	Tóft	Fjárhús	1922- 1938	Engin hætta	747596 562367
3172-014	Réttargrund	Hleðsla	Rétt	1800- 1945	Engin hætta	747504 562333
3172-015	Bringur	Hóll	Bæjarstæði	870- 1700	Engin hætta	746371 561725
3172-016	Bringur	Garðlag	Aðhald	870- 1700	Engin hætta	746360 561716
3172-017	Bringur	Garðlag	Túngarður	870- 1700	Engin hætta	746364 561730
3172-018	Bringur	Hóll	Útihús	870- 1700	Engin hætta	746383 561678
3172-019	Bringur	Rúst	Óþekkt	870- 1900	Engin hætta	746453 561599
3172-020	Bringur/Bringuhorn	Tóft	Móstæði	1550- 1945	Engin hætta	746543 561781

3172-021	Bringur/Bringuhorn	Tóft	Móstæði	1550-1945	Engin hætta	746541 561774
3172-022	Bringur/Bringuhorn	Tóft	Móstæði	1550-1945	Engin hætta	746534 561766
3172-023	Bringur/Bringuhorn	Niðurgröftur	Mógrafir	1550-1945	Engin hætta	746521 561778

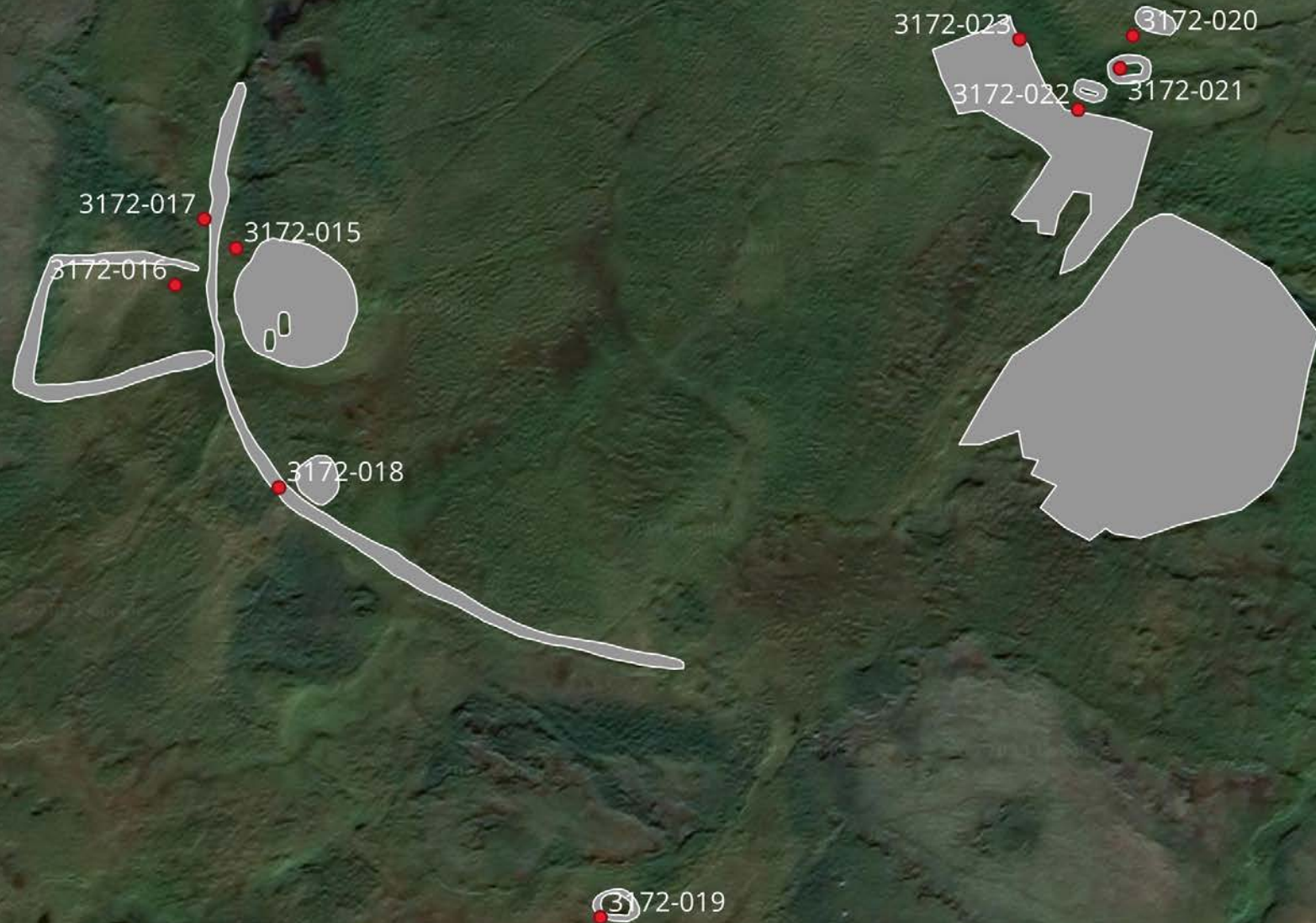
Minjakort af minjum í Breiðuvík.

Kortin eru unnin ofan á loftmyndakorti Google satellite.

Skráðar minjar í Breiðuvík

Skráðar minjar á Bringum og Bringuhorni

Skráðar minjar á Réttargrund, Steinsfjörubakka og við Krók

Skráðar minjar á Skálabarði og Stóranesi

3172-005

3172-006

3172-004

3172-002

3172-003

3172-001